

TILGÆNGELIGHED FOR HANDICAPPEDE TIL VANLØSE KULTURHUS OG BIBLIOTEK OPFØLGNINGSRAPPORT I

**TILGÆNGELIGHED FOR
HANDICAPPEDETIL
VANLØSE KULTURHUS OG
BIBLIOTEK
OPFØLGNINGSRAPPORT I**

INDHOLDSFORTEGNELSE

I. INDLEDNING	6
4. GENERELT OM INSPEKTIONEN	8
5. VANLØSE KULTURHUS	9
5.2 TORVEPLADSEN	9
5.3 HOVEDINDGANG	10
5.4 ELEVATORFORHOLD	11
5.5 TRAPPEOPGANG	12
5.6 INDGANG TIL KULTURHUSET(I. SAL)	13
5.9 HANDICAPTOILET	14
5.10 CAFÉ	15
5.11 TAGTERRASSEDØR	15
5.13 GANGPASSAGE TIL VANLØSE BIBLIOTEK	16
5.14 HANDICAPPARKERING	16
6. VANLØSE BIBLIOTEK	18
6.2. INDGANGSPARTI	18
6.4 TRAPPEOPGANG	18
6.6 SELVBETJENING	19
6.8 HANDICAPTOILET	20
6.9 ADGANG TIL TILBYGNINGSAREAL	21
6.10 PASSAGE TIL VANLØSE KULTURHUS	21
BILAG	23
BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA	23

I. INDLEDNING

Den 31. marts 2009 afgav jeg min endelige rapport i anledning af Borgerrådgiverens inspektion den 16. juni 2008 af handicaptilgængeligheden i Vanløse Kulturhus og Bibliotek.

I rapporten bad jeg i nogle tilfælde Vanløse Kulturhus og Bibliotek og Kultur- og Fritidsforvaltningen om udtalelser og bemærkninger til mine henstillinger og anbefalinger.

Jeg modtog herefter Københavns Ejendomme, Kultur- og Fritidsforvaltningens udtalelse i brev af 8. april 2009 samt Vanløse Kulturhus og Biblioteks udtalelser i breve af henholdsvis 29. april og 12. maj 2009.

Denne opfølgingsrapport indeholder de nævnte udtalelser og bemærkninger samt mine bemærkninger hertil.

Da jeg i rapporten har bedt forvaltningen om uddybende bemærkninger mv., bliver denne rapport fulgt af endnu en opfølgingsrapport.

Borgerrådgiveren den [DATO]

Johan Busse
borgerrådgiver

4. GENERELT OM INSPEKTIONEN

Københavns Ejendomme under Kultur og Fritidsforvaltningen har i brev af 8. april 2009 blandt andet oplyst følgende om ejerforholdet for bygningen, der blandt andet rummer kulturhuset og biblioteket.

”

...

Bygningen, der rummer kulturhus og bibliotek er ejet af tredjemand og Kultur- og Fritidsforvaltningen(KFF) lejer sig ind. Generelt betyder det, at KFF jf. lejekontrakten kun har de indvendige forpligtelser, herunder skiltning, inventar mv.

Københavns Ejendomme vurderer, at en opgradering af skiltningen bør foretages af og betales af Kulturhus eller Bibliotek. Indgangen til Kulturhuset (på 1. salen) er en tung glasdør, der bør forbedres eller udskiftes. Her kan Københavns Ejendomme hjælpe med midler, som vi gjorde på Borgerservicecentret på Trianglen i 2008. Det forudsætter dog, at der tilvejebringes budgetmæssig dækning på vores grundbudget for 2009-2010.”

5. VANLØSE KULTURHUS

5.2 TORVEPLADSEN

Belægning og cykelparkering

I min rapport om inspektionen udtalte jeg blandt andet, at cykelparkeringsforholdene og brostensbelægningen foran kulturhuset kan udgøre en hindring for tilgængeligheden til kulturhuset.

Af rapporten fremgik blandt andet videre:

”

...

Det blev yderligere oplyst, at der mellem ledelse og den private ejer af pladsen pågik en dialog angående en forbedring af tilgængeligheden for så vidt angår belægnings- og cykelparkeringsforhold.

...”

Jeg bad om en orientering om det nærmere indhold af initiativet til forbedring af tilgængeligheden herunder en orientering om udfaldet af dialogen med pladsens ejer.

I forhold til belægningsforholdene udtalte jeg blandt andet:

”Brostensbelægningen er fra tidspunktet for kulturhusets opførelse og fremstår forholdsvis jævn. Belægningens karakter gør imidlertid, at denne ikke er skridsikker, når belægningen eksempelvis bliver regnvåd.

Brostensbelægningen opfylder dermed ikke anbefalingen i DS:3028: pkt. 4.2.3. Til forskel fra belægningen andet steds på pladsen som både er af flise og af brosten, er denne belægningstype anvendt på en del af områdestykket lige foran kulturhusets indgangsparti, hvilket jeg i lyset af anbefalingerne i ovenstående standard finder uheldig. Jeg går imidlertid ud fra, at kulturhuset inddrager dette forhold i dialogen med bygherre jf. mine nærmere bemærkninger herom i afsnit 5.2.”

Kulturhuset har oplyst følgende i udtalelsen om cykelparkeringsforhold:

”Den private ejer i maj 2009 er ved at forbedre forholdene for cykelparkering ved at fylde pladsen op med pavillon med udskænkning og etablering af siddepladser for kunderne.”

...

Om belægning fremgår videre:

”Ejer har fået besked fra os om Borgerrådgiverens bemærkning”.

Kulturhuset har alene oplyst, at ejer er orienteret om mine bemærkninger samt om ejers initiativer vedrørende cykelparkering og har ikke oplyst nærmere om den dialog, som jeg fik oplyst pågår, herunder vedrørende belægningen. Jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, om kulturhuset har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at forbedre tilgængelighedsforholdene.

Jeg beder på denne baggrund fortsat kulturhuset om at blive orienteret om dialogen med ejer om cykelparkering og belægningen foran kulturhuset.

5.3 HOVEDINDGANG

Indgangsparti og døråbnerfunktion

I kulturhusets indgangsparti blev opmålt en dørtrinshøjde på 3 cm. I rapporten udtalte jeg blandt andet følgende:

”Den opmålte niveauforskel på 3 cm opfylder derved ikke BR 2008 3.2.1., stk. 2 (BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 2) for så vidt angår niveaufri adgang. Det er min opfattelse og med henvisning til indholdet af ovenstående vejledning, at en niveauforskel på 3 cm kan være en hindring for tilgængeligheden for nogle kørestolsbrugere. Den manglende markering af niveauforskellen udgør endvidere efter min opfattelse en forøget faldrisiko for personer med eksempelvis nedsat synsevne. Begge persongrupper kan derved have vanskeligheder ved henholdsvis at forcere eller risikere at overse niveauforskellen i indgangspartiet.

...”

Jeg henstillede på den baggrund til kulturhuset om at foranstalte en udjævning af niveauforskellen jf. BR 2008 3.2.1., stk. 2 (BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 2).

I forhold til døråbnerfunktionen udtalte jeg blandt andet:

”Det er min opfattelse, at den nuværende position af betjeningsknap og skraldespand sammenholdt med dørens åbning i højre hængselsside kan medføre en vanskelig og uhensigtsmæssig betjening af den automatiske døråbner. Jeg finder på den baggrund tilgængelighedsforholdene uhensigtsmæssige

...”

Jeg henstillede til kulturhuset om at foretage ændringer i overensstemmelse med indholdet eller med formålet af ovennævnte standard.

Kulturhuset har til mine henstillinger vedrørende niveauforskel i indgangsparti og adgangsforhold til døråbnerfunktionen udtalt følgende:

”At ejer er underrettet om Borgerrådgiverens henstilling og at en Evt. forbedring skal ske på ejers foranledning.”

Kulturhuset har i sin udtalelse flere steder udtalt som ovennævnt som besvarelse på mine henstillinger, hvilket har givet mig anledning til tvivl i forhold til min opfølgning på inspektionen.

Jeg er derfor ikke i stand til at vurdere, om kulturhuset har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at forbedre tilgængelighedsforholdene i overensstemmelse med mine henstillinger.

Tilbagemeldingen indeholder heller ikke oplysninger om ejers eventuelle stillingtagen, men alene at ejer er underrettet. Jeg går i den forbindelse ud fra, at kulturhuset i første omgang har eller vil følge op med en egentlig dialog med ejer om henstillingerernes indhold mv. Jeg forstår endvidere det oplyste således, at forbedringer alene kan ske på foranledning dvs. på ejers initiativ. Jeg er i den forbindelse opmærksom på, at kulturhuset ikke kan påtvinge ejeren af bygningen en ændring af forholdene eller selv foretage ændringer af de ydre adgangsforhold uden ejers samtykke. Hertil forstår jeg ud fra udtalelsen fra Københavns Ejendomme af 8. april 2009 om ejerforholdet, at kulturhuset kan vælge at prioritere egne økonomiske midler eller indgive en ansøgning om midler til Kultur- og Fritidsforvaltningen med henblik på en forbedring af tilgængeligheden.

Jeg fastholder på denne baggrund min henstilling om, at kulturhuset foranstalter, at niveauforskellen ved indgangspartiet udjævnes og at betjeningsmulighederne til den automatiske døråbner forbedres. Sidstnævnte kan f.eks. ske ved, at skraldespanden flyttes eller ved at betjeningsknappen placeres på en stander foran skraldespanden.

Jeg beder om underretning om, hvad min (fornye)de henstilling giver anledning til.

Skiltning

I den endelige inspektionsrapport udtalte jeg blandt andet følgende:

”
...

Det fremgår af anbefaling i DS 3028 pkt. 4.4.3, at skiltning og belysning sammen med de anvendte farver, materialer og ledelinier skal gøre det let at finde vej i bygningen. Dette opfyldes blandt andet ved, at der findes oversigter i bygningen, der indeholder information om adgangsveje i bygningen og om, hvor de forskellige lokaliteter og funktioner findes. Anbefaling har alene vejledende karakter, men bør følges for at skabe tilgængelighed for flest mulige.

Jeg bemærkede, at der ikke ved indgangsdøren er opsat et piktogram, som eksempelvis til gangbesværede eller kørestolsbrugere kan signalere, at der er adgang til kulturhuset via en elevator. Jeg bemærkede videre, at der på bagvæggen ikke er opsat en retningsvisende skiltning til elevatoren.”

Jeg henstillede til kulturhuset om at overveje, om den ovennævnte skiltning var tilstrækkelig.

Kulturhuset har hertil udtalt, at ejer er underrettet om Borgerrådgiverens indstilling og at eventuel forbedring skal ske på ejers foranledning.

Som det fremgår, har kulturhuset flere steder benyttet denne tilbagemelding på mine henstillinger eller anbefalinger. I relation til tilbagemeldingen på dette forhold bemærker jeg, at jeg i min henstilling bad kulturhuset om at overveje, om skiltningen er tilstrækkelig. Kulturhuset ses ikke at have forholdt sig hertil, men alene at have orienteret ejer om dette forhold. Jeg bemærker yderligere, at Københavns Ejendomme vurderer, at en (eventuel) opgradering af skiltningen bør foretages af og betales af Kulturhus eller Bibliotek, og at det ligger inden for den nuværende lejeaftale, at kulturhuset selv kan etablere en sådan skiltning.

Jeg beder derfor på ny kulturhuset om at overveje henstillingens indhold i lyset af mine bemærkninger ovenfor og tidligere ovenfor.

Jeg beder om underretning om, hvad min (fornye)de henstilling giver anledning til.

5.4 ELEVATORFORHOLD

I den endelige inspektionsrapport rapport udtalte jeg blandt andet følgende på baggrund af opmålingen af elevatorstolens størrelse, betjeningspanel mv.:

”Elevatoren opfylder derved bygningsreglementets krav til en type 2 elevator for så vidt angår elevatorstolens størrelse jf. BR 2008 kap. 3.2.2, stk. 6. Dørens bredde opfylder endvidere standardens anbefalinger, hvorimod elevatorstolen ikke har en størrelse, der opfylder anbefalingen i DS 3028:2001 pkt. 4.4.8 Betjeningspanelets udformning betyder, at denne er ca. 8 cm fra at opfylde standardens anbefaling.”

Jeg påpegede ovenstående, og jeg bad kulturhuset om at være opmærksom på standardens anbefalinger i forbindelse med en eventuel fremtidig renovering af elevatoren.

Kulturhuset har hertil udtalt, at ejer er underrettet om Borgerrådgiverens påpegning af dette forhold og at eventuel forbedring skal ske på ejers foranledning.

Jeg har noteret mig det oplyste.

5.5 TRAPPEOPGANG

Kontrastfarvemarkering

I den endelige rapport fremgår blandt andet følgende:

”BR 2008 3.2.2, stk. 4, om trapper i fælles adgangsveje har blandt andet følgende ordlyd:

Trapper i fælles adgangsveje skal have en hældning (grund og stigning), der gør dem lette og sikre at gå på. Trappers stigning må ikke være større end 180 mm.

BR 1995 kapitel 4.2.3, stk. 3, stiller samme krav for så vidt angår kravet til trappens stigning.

Det fremgår blandt andet af vejledningen til bestemmelserne (BR 2008 kapitel 3.2.2, stk. 4, og BR 1995 kapitel 4.2.3, stk. 4), at det yderste af trappens trinflade samt trinforkant bør markeres med kontrastfarve.

Trappetrinene (særligt øverste og nederst trin) er ikke markeret i en kontrastfarve, og overholder derved ikke vejledningen til BR 2008 3.2.2, stk. 4 (BR 1995 kapitel 4.2.3 stk. 4.)”

Jeg udtalte blandt andet følgende hertil:

”Trappetrinene mangler kontrastfarve, hvilket efter min opfattelse kan vanskeliggøre orienteringen for svagsynede og personer med synshandicap ved op- og nedstigning. Jeg beder kulturhuset om at oplyse om eventuelle overvejelser om at sikre trappens brug ved markering af trappetrin med kontrastfarve. at trappetrinene manglede kontrastfarve og fraværet heraf kunne vanskeliggøre orienteringen for svagsynede og personer med synshandicap ved op- og nedstigning.”

Jeg bad kulturhuset om at oplyse om eventuelle overvejelser om at sikre trappens brug ved markering af trappetrin med kontrastfarve.

Kulturhuset har hertil udtalt, at ejer er underrettet om Borgerrådgiverens vejledning af dette forhold og at eventuel forbedring skal ske på ejers foranledning.

Kulturhusets tilbagemelding indeholder som i de forudgående tilfælde ikke oplysninger om en nærmere overvejelse om dette forhold, som jeg henstillede til. Kulturhuset har dog underrettet ejer herom.

Jeg beder på ny kulturhuset om at oplyse om eventuelle overvejelser om at sikre trappens brug ved markering af trappetrin med kontrastfarve.

Jeg beder om nærmere oplysninger om dialogen med ejer og resultatet heraf.

5.6 INDGANG TIL KULTURHUSET(I. SAL)

Manøvrerum på repos og farvemarkering på glasdør

I den endelige rapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet, at reposens areal ved indgangspartiet var forholdsvis småt sammenholdt med dørens bredde og dennes åbningsretning samt trappenedgangens placering.

Jeg udtalte blandt andet herom:

”...

Sammenholdt med dørens bredde og dennes åbningsretning samt trappenedgangens placering, efterlader det ikke megen manøvreplads foran indgangsdøren til eksempelvis en person i en kørestol, der efter alt at dømme må køre op på siden af døren og med front mod trappenedgangen trække tilbage i døren for at betjene denne. Det er i den forbindelse min opfattelse, at ovenstående forhold ikke udgør en tilstrækkelig tilgængelighed til indgangsdøren. Den manglende afskærmning ud mod trappenedgangen udgør endvidere efter min opfattelse en sikkerhedsrisiko, idet en efterfølgende uopmærksom eller fejlbetjening af kørestolen kan resultere i en faldulykke. Jeg bemærker hertil at denne risiko synes forøget i det tilfælde, hvor kørestolsbrugeren har et dobbelt handicap for eksempel i kombination med en nedsat orienteringsevne.

Jeg finder samlet set tilgængeligheden til kulturhusets indgangsparti for meget beklagelig. Jeg har herunder lagt vægt på, at de nuværende adgangsforhold efter min opfattelse ligeledes udgør en sikkerhedsrisiko.”

Jeg henstillede til kulturhuset om at forbedre tilgængeligheden og i den forbindelse tage højde for en minimering af sikkerhedsrisikoen. Jeg anbefalede i den forbindelse at installere en automatisk døråbnerfunktion i overensstemmelse DS:2001 punkt 4.4.4, således at reposens samlede areal bedre kan udnyttes til manøvrerum for passage.

Kulturhuset har hertil udtalt:

”Ejer er underrettet om Borgerrådgiverens anbefaling og at en evt. forbedring skal ske på ejers foranledning. Kulturhuset tilbyder medfinansiering, da vi er enige med Borgerrådgiveren i, at der er en betydelig sikkerhedsrisiko for brugere af kørestol – de kan falde ned af trapperne, når de [manøvrerer, min tilføjelse]på den trange plads på reposen.”

Jeg har noteret mig det oplyste herunder kulturhusets tilkendegivelse om anbefalingens indhold og tilsagn om medfinansiering. Dialogen med ejer og ejers stillingtagen hertil fremgår imidlertid ikke af kulturhusets tilbagemelding.

Jeg beder om en nærmere underretning om status herpå og på resultatet af min henstilling og anbefaling.

I den endelige rapport vedrørende manglende kontrastfarvemarkering på glasdør udtalte jeg blandt andet, at den manglende farvemarkering var uhensigtsmæssig.

Jeg anbefalede kulturhuset at etablere en farvemarkering i overensstemmelse med standardens anbefalinger eller tilsvarende.

Kulturhuset har hertil udtalt, at opsætning af farvemarkering i glas udføres af kulturhuset snarest.

Jeg går ud fra, at markeringen er etableret. Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

5.9 HANDICAPTOILET

Etablering af støttebøjle

I den endelige inspektionsrapport fremgår det, at handicaptoiletet har én armstøtte.

Jeg udtalte blandt andet følgende hertil:

”

...

Det følger videre af BR 2008 3.4.1, stk. 5, at der skal monteres opklappelige armstøtter i en højde 0,8 m på begge sider af toiletsoklen. BR 2008 finder som ovennævnte ikke direkte anvendelse på forholdet. Af BR 1995 kapitel 4.4.1, anbefales det, at der skal være opklappelige armstøtter i en højde af 0,8 m på begge sider af wc'et.

Selvom etableringen af støttebøjler ikke er et udtrykkeligt krav efter BR 1995 kapitel 4.4.1, er det min opfattelse, at den manglende støttebøjle ved toilettets ene side kan betyde, at det for nogle personer i kørestol kan være vanskeligt at benytte toilettet.

Jeg fandt dette uheldigt og henstillede til, at kulturhuset monterede en støttebøjle i overensstemmelse med anvisningerne i BR 2008 3.4.1, stk. 5 (BR 1995 kapitel 4.4.1)

Jeg udtalte blandt andet videre:

”

...

Jeg bemærkede videre, at placeringen af toiletpapirholderen (bag toiletsoklen) kan være uhensigtsmæssig for nogle handicappede brugere af toilettet, idet denne kan være vanskelig at nå for en person med nedsat funktionsevne i en siddende position. Det følger således af DS 3028: pkt. 4.5, at toiletpapirholderen skal placeres forrest på en af armstøttebøjlerne. Selvom standarden har karakter af en anbefaling bør denne følges for at tilgodese tilgængeligheden for flest mulige.

...”

Kulturhuset har hertil udtalt:

”På baggrund af positiv erfaring med brugen af handicaptoiletet og fraværet af klager fra kørestolsbrugere venter vi med montering af støttebøjle.”

Jeg forstår ovenstående således, at fraværet af klager og positive erfaringer med brug af toilettet betyder, at kulturhuset ikke ønsker at prioritere montering af yderligere en støttebøjle. Jeg forstår dette sådan, at kulturhuset ikke er enig i det bagvedliggende behov og hensyn bag monteringen af en yderligere støttebøjle, og at min henstilling derfor ikke følges.

Jeg bemærker, at det fortsat er min opfattelse, at den manglende støttebøjle ved toilettets ene side kan betyde, at det for nogle personer i kørestol kan være vanskeligt at benytte toilettet. Jeg fastholder derfor min henstilling herom, og jeg beder om en underretning om, hvorvidt kulturhuset ændrer opfattelse i anledning af henstillingens fastholdelse, idet jeg i modsat fald må tage til efterretning, at min henstilling ikke bliver fulgt og orientere Borgerrådgiverudvalget herom.

5.10 CAFÉ

Siddefaciliteter

Under inspektionen bemærkede jeg, at ingen af stolene i caféen havde armstøtte. I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold udtalte jeg blandt andet, at de nuværende siddefaciliteter derved ikke tager et tilstrækkeligt hensyn til personer med armhandicap eller lignende, som i en siddende hvileposition kan have brug for et armlæn som støtte.

Jeg henstillede til, at kulturhuset på baggrund af ovennævnte hensyn burde overveje, om de nuværende siddefaciliteter skal suppleres.

Kulturhuset har hertil udtalt, at kulturhuset vil tilbyde handicappede stole med armlæn.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

5.11 TAGTERRASSEDØR

Niveauforskelle og dørbetjening

En niveauforskel på 3 cm blev opmålt i dørpartiet fra café til tagterrasse.

I den endelige inspektionsrapport fremgår blandt andet følgende:

”Af BR 2008 3.2.1 stk. 2, fremgår blandt andet følgende:

”Ved alle yderdøre skal der være niveaufri adgang til enheder og til eventuelle elevatorer i bygningens stueetage (adgangsetage). Der kan anvendes ramper.”

Det fremgår af vejledningen til bestemmelsen, at dørtrin med en højde på maksimalt 2,5 cm kan accepteres, men at dørtrin helst bør helt undgås, idet blot en højde på 2,5 cm kan være problematisk for tilgængeligheden for kørestolsbrugere.

BR 1995, kapitel 4.2.1, stk. 7 havde samme indhold.”

Jeg udtalte blandt andet hertil:

”Den opmålte niveauforskel på 3 cm opfylder derved ikke vejledningen til BR 2008 3.2.1., stk. 2 (BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 2), for så vidt angår niveaufri adgang.

Det er som nævnt min opfattelse, at en niveauforskel på 3 cm kan være en hindring for tilgængeligheden for nogle kørestolsbrugere jf. nærmere herom i afsnit 5.3.1.”

Jeg henstillede til kulturhuset om at foranstalte en udjævning af niveauforskellen jf. BR 2008 3.2.1., stk. 2 (BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 2).

Kulturhuset har hertil udtalt, at ejer er underrettet om Borgerrådgiverens henstilling. Evt. forbedring skal ske på ejers foranledning.

Jeg er heller ikke i dette tilfælde i stand til at vurdere, om kulturhuset har udfoldet tilstrækkelige bestræbelser på at forbedre tilgængelighedsforholdene.

Jeg fastholder på denne baggrund min henstilling om at foranstalte en udjævning af niveauforskellen.

Jeg beder om underretning om, hvad min fornyede henstilling giver anledning til.

Det fremgår blandt andet af inspektionsrapporten, at tagterrassedøren er forholdsvis tung at betjene.

Jeg henstillede til kulturhuset om at overveje nødvendigheden af foranstaltninger, der kunne lette betjeningen af døren.

Kulturhuset har hertil udtalt, at kulturhuset straks sørger for, at døren bliver nemmere at åbne.

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

5.13 GANGPASSAGE TIL VANLØSE BIBLIOTEK

Niveauforskel

Dørtrinnet ind til kulturhuset blev målt til 5 cm.

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold udtalte jeg blandt andet, at dørtrinshøjden på 5 cm ikke overholdt kravet om niveaufri adgang jf. BR 2008 kapitel 3.2.1, stk. 3 og heller ikke BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 7, med tilhørende vejledning, som foreskriver en niveauforskel på maksimal 2,5 cm,

Jeg udtalte blandt andet videre, at idet en dørtrinshøjde på 5 cm kan udgøre et problem for tilgængeligheden for nogle kørestolsbrugere, fandt jeg niveauforskellen beklagelig. Jeg henstillede til kulturhuset om at udjævne niveauforskellen i overensstemmelse med BR 1995, kapitel 4.2.2., stk. 2.

Kulturhuset har hertil udtalt, at kulturhuset undersøger mulighederne for at bruge ramper

Jeg har noteret mig det oplyste. Jeg beder om underretning om resultatet af kulturhusets undersøgelse og de initiativer, der tages på denne baggrund.

5.14 HANDICAPPARKERING

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”Der er ikke etableret handicapparkeringspladser forbeholdt brugere af Vanløse Kulturhus og Bibliotek. Parkeringskælderen i bebyggelsen rummer ca. 90 parkeringspladser. Der er heraf to handicapparkeringspladser til rådighed for både kunder til supermarkedet og brugere af Vanløse Kulturhus og Bibliotek

...

Det er kun muligt inden for supermarkedets åbningstid at benytte elevatoren fra parkeringskælderen op til kulturhuset (biblioteket), da adgangsvejen til elevatoren er afspærret af et jerngitter efter butikstid (efter kl. 20) og på butikslukkedage (overvejende søndage og på helligdage). Uden for supermarkedets åbningstid er der fra parkeringskælderen adgang til kulturhuset og biblioteket fra gadeplan via indkørslen fra Lindehøjen.”

Jeg udtalte blandt andet hertil:

"I forhold til begrænsningen af adgangsforholdene til kulturhuset og biblioteket som følge af supermarkedets åbningstider blev det under inspektionen oplyst, at brugere af kulturhuset havde ytret deres utilfredshed med dette. Brugerne havde blandt andet påpeget det u hensigtsmæssige heri og videre gjort opmærksom på, at adgangsvejen blev væsentlig forlænget ved at skulle gå til og fra parkeringskælderens op ad nedkørslen og videre af Jernbanegade. Ledelsen oplyste endvidere, at kulturtilbud og aktiviteter også finder sted på hverdage efter klokken 20 og på søndage.

Det er min opfattelse, at de ændrede adgangsforhold i de sene aftentimer og på søndage udgør en begrænsning af den reelle tilgængelighed til kulturhuset og biblioteket. Jeg har til grund for min opfattelse lagt vægt på, at adgangsvejen er blevet væsentlig forlænget og klart overstiger de i anbefalingen 30 meter fra parkeringsplads til indgangsparti. Jeg har videre noteret mig, at det alternative adgangsforhold ikke er plan men omfatter en stejl ned- og opkørsel. Jeg bemærker afslutningsvist, at formålet med tilgængelighedsreglerne er så vidt muligt at sikre, at personer med handicap på samme måde og omfang har mulighed for at deltage i samfunds- og kulturliv, og at denne målsætning er en del af visionen for Københavns Kommunes handicappolitik og et indsatsområde for den vedtagne handicappolitik jf. kapitel 2

Det er derfor min samlede vurdering, at begrænsningen af tilgængeligheden er utilstrækkelig og beklagelig.

I forbindelse med inspektionen blev jeg gjort opmærksom på, at vejbanen ved Lindehøjen har en vejbredde, der muligvis kan rumme etableringen af en handicapparkeringsplads. Det blev videre oplyst, at Teknik- og Miljøforvaltningen tidligere har meddelt et afslag på en ansøgning fra bibliotekets ledelse om etablering af en handicapparkeringsplads på dette sted."

Jeg henstillede til, at biblioteket på ny undersøgte mulighederne for at etablere en handicapparkeringsplads.

Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for trafik har herom oplyst følgende over for biblioteket:

"Jeg kan oplyse, at der for en del år siden er givet afslag på etablering af en besøgsplads for handicappede i Lindehøjden, som du selv oplyser i din mail. Dette afslag er bl.a. givet fordi der er etableret standsningsforbudszone i Lindehøjden, for at give mulighed for varekørsel til Føtex, samt bibliotekets egne lastbiler. Lindehøjden er for smal til, at der også kan være parkering og varekørsel på samme tid.

Jeg kan oplyse, at Movia, i april 2009 har ønsket, at få etableret et handicapstoppested i Lindehøjden, for deres handicaptransport. Dette ønske har de fået afslag på, de skal benytte stoppestedet i Jydeholmen.

Der er efter anmodning fra en bruger af kulturhuset/biblioteket, i april 2007, blevet etableret en besøgsplads for handicappede i Jernbane Alle, ud for nr. 32, som kan anvendes.

Jeg beklager derfor, at vi ikke kan imødekomme jeres ønske".

Jeg har noteret mig, at biblioteket har taget initiativ til (på ny) at undersøge muligheden for etableringen af en handicapparkeringsplads. Jeg har yderligere noteret mig Teknik- og Miljøforvaltningen, Center for trafikks begrundelse for afslaget, hvilket ikke giver mig anledning til bemærkninger og som jeg har taget til efterretning.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

6.VANLØSE BIBLIOTEK

6.2. INDGANGSPARTI

Skiltning

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”Det fremgår af anbefaling i DS 3028 pkt. 4.4.3, at skiltning og belysning sammen med de anvendte farver, materialer og ledelinier skal gøre det let at finde vej i bygningen. Dette opfyldes blandt andet ved, at der findes oversigter i bygningen, der indeholder information om adgangsveje i bygningen og om, hvor de forskellige lokaliteter og funktioner findes. Anbefaling har alene vejledende karakter, men bør følges for at skabe tilgængelighed for flest mulige.”

Jeg udtalte blandt andet hertil:

”Jeg bemærkede, at der ikke ved indgangsdøren er opsat et piktogram eller lignende, som eksempelvis til gangbesværede eller kørestolsbrugere kan signalere, at der er adgang til biblioteket via en elevator. Jeg bemærkede videre, at der ikke i hallen er opsat retningsvisende skiltning til elevatoren, som ikke umiddelbar er synlig fra trappeopgangen, hvorfra man passerer fra hovedindgangen. Jeg finder den manglende skiltning uhensigtsmæssig.”

Jeg henstillede til biblioteket om at etablere en sådan skiltning eller tilsvarende.

Biblioteket har hertil udtalt:

”Piktogram er opsat på indgangsdør. Retningsvisende skiltning er ikke effektueret da vi finder en sådan skiltning overflødig med opsætning af et piktogram på yderdøren. Endvidere er der skilt ved elevatoren som er synlig i indgangspartiet – kan ses på foto side 42 i rapporten.”

Jeg har noteret mig det oplyste om opsætning af et piktogram ved indgangspartiet. Jeg har yderligere noteret, at opsætningen af piktogrammet i kombination med den øvrige skiltning efter bibliotekets opfattelse er tilstrækkelig, hvilket ikke giver mig anledning til bemærkninger

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

6.4 TRAPPEOPGANG

Kontrastfarvemarkering

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”BR 2008 3.2.2, stk. 4, om trapper i fælles adgangsveje har blandt andet følgende ordlyd:

Trapper i fælles adgangsveje skal have en hældning (grund og stigning), der gør dem lette og sikre at gå på. Trappers stigning må ikke være større end 180 mm.”

BR 1995 kapitel 4.2.3, stk. 3, stiller samme krav for så vidt angår kravet til trappens stigning.

Det fremgår blandt andet af vejledningen til bestemmelserne (BR 2008 kapitel 3.2.2, stk. 4, og BR 1995 kapitel 4.2.3, stk. 4), at trapper bør forsynes med stødtrin og det yderste af trinfladen samt trinforkant bør markeres med kontrastfarve.

Formålet med etableringen af en kontrastfarve er at lette orienteringsmulighederne for svagsynede og personer med synshandicap ved op- og nedstigning af trapper.

Der er etableret en liste på trappens yderste trinflade.

Underkanten af listen fremstår i en metalfarve. Set nedefra og fra en begyndende opstigningsposition betyder dette, at listerne fremstår i en anden farve end resten af trappetrinnet. Listens overkant fremstår i en mørk farve og ikke som en decideret kontrastfarve til resten af trappetrinnet, som fremstår en mørkegrå farvenuance.”

Jeg udtalte blandt andet hertil:

”Jeg beder biblioteket om i forhold til adgangen til opstigning af trappen at overveje om farveforskellen på listernes underkant udgør en tilstrækkelig kontrastfarve til opfyldelse af ovenstående formål til sikring af trappens tilgængelighed både ved og under opstigning. I forhold til adgangen til nedstigning er det min opfattelse, at det nuværende fravær af en klar kontrastfarvemarkering på yderkantens overside, kan vanskeliggøre orienteringen ved trappens nedstigning og derved trappens tilgængelighed.”

Jeg bad biblioteket om at oplyse om eventuelle overvejelser om at sikre trappens brug ved (yderligere) markering af trappetrin med kontrastfarve.

Biblioteket har hertil udtalt:

”Yderligere markering af trappetrin med kontrastfarve ikke p.t. idet farveforskellen siden indvielsen ikke har givet anledning til problemer.”

Jeg har noteret mig bibliotekets resultat af overvejslen, som jeg ikke har tilstrækkeligt grundlag for at anfægte. Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

6.6 SELVBETJENING

Bordhøjder

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”Bibliotekets brugere råder over en række pc’ere. Nogle af pc’erne er placeret på computerborde til eksempelvis kørestolsbrugere. Computerbordene fremstod i forskellige højder.

Et af computerbordene blev opmålt til 0,64 m i højden. Bordet har dog en stålkant således at bordets frie højde derfor er mindre. Bordet har ikke hæve-sænkefunktion, således at rummeligheden under bordet kan reguleres.

...

”

Jeg udtalte blandt andet følgende hertil:

”Som ovennævnt fremstod bordene i forskellige højder, hvoraf jeg kun opmålte højden på et af bordene. Højden på computerbordet ses ikke i overensstemmelse med ovenstående

anbefaling og stålkanterne og den manglende hæve-sænkefunktion gør, at computeren formentlig ikke kan anvendes af personer i kørestol og slet ikke af personer i større kørestolstyper eller af andre personer med handicap, som måtte have brug for en bedre tilgængelighed under computerbordet.”

Jeg henstillede til, at biblioteket i lyset af ovenstående anbefaling overvejede om de resterende computerborde udgør tilstrækkelig tilgængelighed for handicappede brugere af computerfaciliteterne.

Biblioteket har hertil udtalt:

”Det kan oplyses, at biblioteket råder over andre computerborde med en frihøjde på 92 cm, således at det er muligt for handicappede brugere at benytte computerfaciliteterne. Den rejste problematik har dog ikke givet mig anledning til forespørgsler.”

Jeg har noteret mig indholdet af bibliotekets overvejelse, og jeg kan forstå, at biblioteket kan tilbyde alternative højdefaciliteter, hvorfor jeg ikke har yderligere bemærkninger hertil.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold

6.8 HANDICAPTOILET

Etablering af støttebøjle

Handicaptoliet i biblioteket har én armstøtte monteret.

Jeg udtalte blandt andet følgende hertil:

”Det følger videre af BR 2008 3.4.1, stk. 5, at der skal monteres opklappelige armstøtter i en højde 0,8 m på begge sider af toiletsoklen. BR 2008 finder som ovennævnte ikke direkte anvendelse på forholdet. Af BR 1995 kapitel 4.4.1, anbefales det, at der skal være opklappelige armstøtter i en højde af 0,8 m på begge sider af wc’et.

På samme måde som handicaptoliet i kulturhuset fremstår toilettet kun med en monteret støttebøjle.

Selvom etableringen af støttebøjler ikke er et udtrykkeligt krav efter BR 1995 kapitel 4.4.1, er det min opfattelse, at den manglende støttebøjle ved toilettets ene side kan betyde, at det for nogle personer i kørestol kan være vanskeligt at benytte toilettet. ...”

Jeg fandt dette uheldigt og henstillede til, at biblioteket monterede en støttebøjle i overensstemmelse med anvisningerne i BR 2008 3.4.1, stk. 5 (BR 1995 kapitel 4.4.1).

Biblioteket har hertil udtalt:

”Ekstra støttebøjle opsættes ikke med baggrund i hidtidig positiv brug af handicaptoliet.”

Jeg forstår ovenstående således, at hidtidige positive erfaringer med brug af toilettet betyder, at biblioteket ikke ønsker at prioritere montering af yderligere en støttebøjle. Jeg forstår dette sådan, at biblioteket ikke er enig i det bagvedliggende behov og hensyn bag monteringen af en yderligere støttebøjle, og at min henstilling derfor ikke følges.

Jeg bemærker, at det fortsat er min opfattelse, at den manglende støttebøjle ved toilettets ene side kan betyde, at det for nogle personer i kørestol kan være vanskeligt at benytte toilettet. Jeg fastholder derfor min henstilling herom, og jeg beder om en underretning om, hvorvidt biblioteket ændrer opfattelse i anledning af henstillingens fastholdelse, idet jeg i modsat fald må tage til efterretning, at min henstilling ikke bliver fulgt og orientere Borgerrådgiverudvalget herom.

6.9 ADGANG TIL TILBYGNINGSAREAL

Kontrastfarvemarkering

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”Trappens øverste trin er markeret i en kontrastfarve, men de andre trin herunder det nederste er ikke markeret i samme omfang og vil formentlig for en person med nedsat synsevne fremstå i samme farve som gulvet. Trappen overholder derfor ikke umiddelbart vejledningen til BR 2008 3.2.2, stk. 4 (BR 1995 kapitel 4.2.3 stk. 4.)”

Jeg udtalte blandt andet følgende:

”Fraværet af tydelig kontrastfarve på de resterende trappetrin, sammenholdt med trappens bredde og belægningens spejlreflekser samt det yderligere forhold, at trappen fremstår i samme farve som gulvet, kan efter min opfattelse nedsætte opmærksomheden for trappens placering for svagsynede og personer med synshandicap. Jeg bemærker at denne gruppe af personer kan have vanskeligere ved at identificere niveauforskelle, hvilket blandt andet er begrundelsen for at begge trin anbefales en kontrastfarvemarkering.”

Jeg fandt den manglende kontrastfarvemarkering uheldig, og jeg bad biblioteket om at oplyse om eventuelle overvejelser om at sikre trappens brug ved markering af nederste trappetrin med en kontrastfarve.

Biblioteket har hertil udtalt:

”Kontrastfarvemarkering er nu etableret på hele trappeforløbet.”

Jeg har noteret mig det oplyste.

Jeg foretager ikke yderligere vedrørende dette forhold.

6.10 PASSAGE TIL VANLØSE KULTURHUS

Niveauforskel

Et dørtrin blev opmålt til 3-3,5 cm.

I den endelige inspektionsrapport vedrørende dette forhold fremgår blandt andet følgende:

”For så vidt angår niveauforskelle i fælles adgangsveje fremgår blandt andet følgende af BR 2008 pkt. 3.2.2, stk. 2:

”Fælles adgangsveje skal give niveaufri adgang til alle enheder på hver af bebyggelsens etager. Eventuelle niveauspring og højdeforskelle skal udlignes med ramper. Ramper må ikke udføres med en større hældning end 1:20 (50 mm pr. m), og der skal være en vandret plads på mindst 1,3 m x 1,3 m for hver ende af rampen...”

BR 2008 var som nævnt ikke gældende på tidspunktet for bygningens opførelse.

BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 7 stiller ikke krav om niveaufri adgang i fælles adgangsveje. Det følger dog af vejledningen til bestemmelsen, at dørtrin helst helt bør undgås. Det fremgår

således af BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 7, at højden af et dørtrin højst må være 2,5 cm og at højdeforskelle på indtil 0,35 m udlignes med ramper jf. BR 1995 kapitel 4.2.2., stk. 2.

I det omfang, at et dørtrin udgør en niveauforskel, følger det af BR 2008 kapitel 3.2.2. stk. 2, at denne skal udlignes. Det samme følger af BR 1995 som nævnt ovenfor, men en dørtrinshøjde på maksimalt 2,5 cm kan være acceptabel.”

Jeg udtalte blandt andet følgende hertil:

”Dørtrinnet på 3-3,5 cm overholder dermed ikke kravet om niveaufri adgang jf. BR 2008 kapitel 3.2.1, stk. 3 og heller ikke BR 1995 kapitel 4.2.1, stk. 7, som foreskriver en tilladelig niveauforskel på maksimalt 2,5 cm. Med udgangspunkt i ovenstående vejledning kan en niveauforskel på 3-3,5 cm vanskeliggøre tilgængeligheden for nogle kørestolsbrugere, og jeg finder niveauforskellen for beklagelig.”

Jeg henstillede til biblioteket om at udjævne niveauforskellen i overensstemmelse med BR 1995, kapitel 4.2.2., stk. 2.

Biblioteket har hertil udtalt:

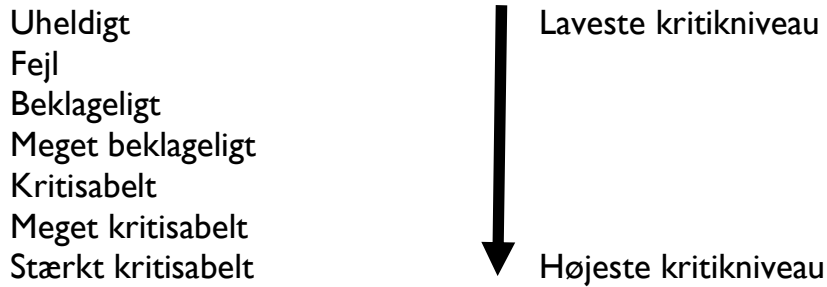
”Niveauforskel på dørtrinnet søges afhjulpet via ejer.”

Jeg har noteret mig ovenstående. Jeg beder om at blive orienteret om udfaldet af dialogen med ejer herom.

BILAG

BORGERRÅDGIVERENS KRITIKSKALA

Borgerrådgiverens kritikskala

Kritikskalaen spænder fra konstatering af forhold, der ikke er, som de bør være, uden at nogen konkret bebrejdes herfor (uheldigt) over kritik af forhold, der er mere eller mindre almindeligt forekommende i offentlig forvaltning, men ikke bør forekomme og til kritik af helt utilstedelige og uacceptable forhold (stærkt kritisabelt). Konstateringer af at noget er uheldigt, registreres ikke som en egentlig kritik i Borgerrådgiverens statistik.

Det bemærkes, at Borgerrådgiveren udover ovennævnte kritikskala naturligvis supplerende kan uddybe og kvalificere sin kritik i almindeligt sprog.

TILGÆNDELIGHED FOR HANDICAPPEDE TIL VANLØSE KULTURHUS OG BIBLIOTEK

OPFØLGNINGSRAPPORT I

Redaktion

Borgerrådgiveren

Kontakt

Københavns Kommune
Vester Voldgade 2A
1552 København V

Foto

Borgerrådgiveren

Tryk

Oplag

ISBN

Udgiver

Borgerrådgiveren

KØBENHAVNS KOMMUNE

Borgerrådgiveren

Vester Voldgade 2A

1552 København V

Telefon: 33 66 14 00

Telefax: 33 66 13 90

E-mail: borgerraadgiveren@kk.dk

www.borgerraadgiveren.kk.dk